

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

FÁGAPLÁNA

Pedagogihkka-
čiekŋudeapmi árbevirolaš máhtus ja sámi
kultuvrras– joatkkaoahppun
vuodđoskuvlaoahpaheddjiide

30 oahppočuoggá

Namma	Sámegillii: Pedagogihkka – čiekŋudeapmi árbevirolaš máhtus ja sámi kultuvrras – joatkkaoahppun vuodđoskuvlaoahpaheddjiide På norsk: Pedagogikk – fordypning i tradisjonell kunnskap og samisk kultur – videreutdanning for grunnskolelærere In English: Education – specific Traditional Knowledge and Sámi culture - Continuing Education for Primary and Lower Secondary School Teachers
Fágakoda ja fágadássi	VPÁČ-6001
Oahpu gullevašvuohta ja fágastáhtus	Fága fálojuvvo joatkkaoahppun vuodđoskuvlaoahpaheddjiide.
Viidodat	30 oahppočuoggá
Oahpu lágideapmi	Oahppu lágiduvvo geabbilis neahttavuđot oahppun deaivvademiiguin.
Sisabeassangáibádusat	Čadáhuvvon oahpaheaddjoahppu mii addá gelbbolašvuođa oahpahit vuodđoskuvllas, ja sámegielmáhttu. Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuođu
Oahpahusgiella	Sámegiella. Ohppui gullá leat didolaš sámegiela geavaheamis. Soames logaldallamat leat eará gielaide.
Fágalaš sisdoallu	Oahpus lea sadi didáktttalaš geahčastagas čielggasmahttit árbevirolaš máhtuid ja kultuvrralaš ovdanbuktinvugiid, sihke geavtlaččat ja teorehtaláččat. Erenoamáš fokus lea eallinlágiide Sámis/eamitálbmot guovlluin ja das movt leat heivehuvvon jagi birrajođuin ja duovdagiid sierravuođaid mielde. Oktavuohta gaskkal kultuvrralaš ja sosiála bastevašvuođa, luondubirrasa, olbmuid birgenlágiid ja giela deattuhuvvo.
Oahppanjoksos	Studeanttat olahit čuovvovaš oahppanjoksosiid: <i>Máhttu ja diehtu:</i> Studeanttas lea diehtu ja ipmárdus - sámi oahppoásahusaid ja báikkálaš servodagaid vuorrováikkukhusas ja gulahallama mávssolašvuođas - árvvoštallat kultuvrralaš árbevieruid hearkivuoda guoddevaš sámi

	<p>servodatovdáneami vuolggasajis</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritihkalaš vuolggasajis guorahallat mainna lágiin oahpahušlágideamit kultuvrralaš árbevieruin leat mielde ovddideame oahppi ahtanuššama, ovttáárvosášvuoda- ja dásseárvoáddejumi, ovttasdoaimbama, ráddádallanmáhtu ja oppalaččat árvoštallat fámmasteaddji oahppanberrasas ovddideami - duovdagiid dovdan ja meahcebeale árbevirolaš máhtuid doaimmaheami váikkuheamis olbmo birasipmárdussii, birgennávccaide ja maktii - riikkaidgaskasaš bargguin ovddideamis eamiálbmogiid rivttiid áimmahuššat immateriála kulturárbbi, árbevirolaš ekologalaš máhtuid ja dovdá proseassaid sajáiduhttimis daid skuvlii guoski dokumeanttaide <p><i>Gálggat:</i></p> <p>Studeanta máhtta</p> <ul style="list-style-type: none"> - plánet, čađahit, árvoštallat ja dokumenteret pedagogalaš ovdánahttinprošeavtta - digitála reaidduid atnit reaidun báikkálaš máhtuid dokumenteret, gaskkustit ja ja ovdanbuktit - ovdánahttit fágalaš giela ja árvasit juogadit dan barggadettiin árbevirolaš máhtuin sámi ja mánggagielat birrasiin - dustet dárbbuid dearvvašvuoda-, biras- ja sihkkarvuodas (DBS) meahcebeale vánddardeami olis <p><i>Oppalaš gelbbolašvuotta:</i></p> <p>Studeanta</p> <ul style="list-style-type: none"> - máhtta ehtalaččat ja kritihkalaččat guorahallat iežas gaskkusteadđji, fágalaš vihkkedalli ja árvoštalli rolla sámi mánggabealat ja mánggakultuvrralaš birrasis - čájeha dáhtu iešovdáneapmái ja movtta ovdánahttit fágalaš, fysalaš, pedagogalaš searvelanjaid ovddideamis árbevirolaš kultuvrralaš ovdanbuktimiid vuorrováikkhusain báikkálaš bargo-, servodat- ja kultureallimiin - čájeha dáhtu vuolggahit ovttasbarggu earáiguin ovdánahttit fágaidgaskasaš oahpahušlágidemiid iešguđet olgobirrasiin sierra jagi áiggiin
Oahpahan- ja bargovuogit	Logaldallamat, seminárat, digitála luohkkálatnjaoahpahuš, joavkobargu, bargobihtát, čálalaš barggut, digaštallamat, njálmmálaš ovdanbuktimat, reflekšuvdna, bagadallan, vásáhusoahppan.
Gáibádušat beassat eksámenii	Čuovvovaš barggut galget leat čađahuvvon ja dohkkehuvvon, ovdalگو studeanta beassá eksámenii: <ul style="list-style-type: none"> - njeallje fágalogga buvttadit, ja okta dain juogo jietna- dahje videohámis

	<ul style="list-style-type: none"> - ráhkadit oahpponeavvu/oahpahuslážu oktan čilgehusain mas digitála reaiddu geavaheapmi lea oassin - plánet ja čadahit ovdánahttinproševtta ja ovdanbuktit dan <p>Barggut árvvoštallojuvvojit dohkálaš/ ii dohkálaš. Koordináhtor mearrida, beasságo studeanta eksámenii.</p>
Eksámen ja árvvoštallan	<p>Eksámenis leat golbma oasi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oktagaslaš 5-beaivásaš čálalaš ruovttueksámen sohppojuvvo čuolmma vuodul 2. Njálmmálaš diibmobeallásaš rabas eksámendilálašvuohta mas studeanta bidjá čálalaš barggu ovdan 3. Oktagaslaš ságastallan sensoriiguin fáttá birra maŋŋil, 15 minuhta. <p>Čálalaš eksámenbargu, ovdanbidjan ja ságastallan árvvoštallojuvvo oktan olles bargun.</p> <p>Árvvoštallan ECTS-vuogádaga mielde: Árvosátni A–F. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.</p>
Gearduneksámen	Ođđa eksámen lágidevvo Sámi allaskuvlla eksámennjuolggadusaide mielde.
Lea go privatisttain vejolaš váldit dán fága/fáttá?	Fága ii leat vejolaš váldit privatistan.
Kvalitehtasihkkarastin	<p>Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuođat/geatnegasvuođat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaide kvalitehta.</p> <p>Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.</p>
Lohkanmearri (muddejuvvo sullii 1200 siidui)	Lohkanmearri dohkkehuvvo sierra.